

Téma: lidé ohrožení sociálním vyloučením v ČR.**Definice:**

Koncept sociálního vyloučení (**sociální exkluze**) byl poprvé použit ve Francii v 70. letech a označoval situaci, kdy skupinky obyvatel na okraji společnosti byly separovány nejen od možnosti profesně se uplatnit, ale také neměly přístup ke státní sociální pomoci. Na sociální exkluzi lze pohlížet redistribučně (zdůraznění sociálních vlivů jako např. nerovnost ve společnosti, zaměření na „chudé“), eticky (v popředí zájmu stojí kriminalita či „morální úpadek“ celých sociálně vyloučených skupin, obyvatel aj.) či integračně (sociální vyloučení = vyloučení z trhu práce).¹ **co znamená text v poznámce varianty-pojmy on-line? To měla být citace z Internetu? To je ale opravdu hodně špatně, podle toho nikdo nemůže zdroj najít. Zjistěte si jak se správně cituje z Internetu nebo jaká má být forma citace v textu. Dnes už je mnohem obvyklejší psát odkaz na citaci přímo do textu, ne do poznámek.**

Lidé na okraji společnosti (sociálně vyloučení) tak nemají příležitost plně se podílet na chodu dané společnosti.² Sociální exkluzi lze tedy definovat: „...jako proces, kterým jsou jednotlivci i celé skupiny osob zbavováni přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku.“^{1 ?!}

z čeho je předešlý citát? Uvedte autora a zdroj, podle citační normy na Vaší katedře.

Pracovní definice:

Sociální vyloučení (sociální exkluze) se projevuje nestejně určitými dimenzemi, které jsou sociálně vyloučenými osobami subjektivně vnímány. **toto je špatná hypotéza, příliš obecná, není jasné co myslíte těmi „nestejně určitými dimenzemi“, navíc za nestejně by asi měla být čárka, jinak je to nesmyslné..**

Dimenze (dle Bhalla and Lapeyre, 1997 a Percy-Smith, 2000):³ podle kterých autorů tedy vycházíte, když zde a dále v textu máte uvedeny různé? a proč jsou zde dvě poznámky č. 3, když navíc druhá nic neobsahuje?

- Ekonomické vyloučení – dlouhodobá nezaměstnanost, nízký příjem, chudoba; vyloučení ze spotřeby, vyloučení z možnosti akumulovat úspory, vyloučení z produkce (dle Burchardt et al., 1999)³
- Politické vyloučení – nízká účast ve volbách, upírání politických práv, neschopnost participace
- Sociální vyloučení – rozbití tradiční domácnosti, rozpad manželství, bezdomovectví, kriminalita, nechtěná těhotenství nezletilých, „kulturní vyloučení“
- Dimenze individuálních faktorů – fyzický či mentální handicap, nemoc, chybějící kvalifikace, ztráta sebevědomí a sebeúcty

¹ Varianty – pojmy. On-line

² Zajarošová, Z. On-line

³ Mareš, P. On-line

- Dimenze skupinová – koncentrace charakteristik exkluze v konkrétních sociálních skupinách

otázky a jim odpovídající hypotézy jsou dobré

Základní výzkumná otázka:

Jaké jsou hlavní dimenze sociálního vyloučení v české populaci a jak je sociálně vyloučenými subjektivně vnímána jejich situace?

Odvozené výzkumné otázky:

- 1) V jakých hlavních dimenzích se projevuje sociální vyloučení mezi obyvateli ČR pobírajícími sociální dávky?
- 2) Jaká je míra sociálního vyloučení u zkoumaných osob a jejich domácností v závislosti na věku?
- 3) Jaká je míra sociálního vyloučení u zkoumaných osob a jejich domácností v závislosti na pohlaví ?
- 4) Jaká je míra sociálního vyloučení u zkoumaných osob a jejich domácností v závislosti na dosaženém stupni vzdělání ?
- 5) Jaký je subjektivní náhled zkoumaných sociálně vyloučených osob na vlastní situaci?

Hypotézy:

- 1) Sociální vyloučení mezi obyvateli ČR pobírajícími sociální dávky se projevuje zejména ekonomickou dimenzí sociální exkluze.
- 2) Nejvyšší míra sociálního vyloučení je mezi starými lidmi
- 3) Nejvyšší míra sociálního vyloučení je mezi ženami.
- 4) Nejvyšší míra sociálního vyloučení je mezi osobami bez vzdělání, či s nejnižším vzděláním.
- 5) Sociálně vyloučené osoby zažívají pocity beznaděje, bezmoci a přesvědčení o vlastní neschopnosti ovlivnit situaci.

LITERATURA, internetové zdroje:

- 1) Mareš, P. 2006. *Faktory sociálního vyloučení*. Praha : Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. On-line: http://www.vupsv.cz/Fulltext/vz_193.pdf

- 2) *Varianty – pojmy*. On-line: <http://www.varianty.cz/notions.php?id=35>
- 3) **Zajarošová, Zuzana**. 2005. *e-Infomační bulletin Skok pro organizace působící v sociální a zdravotně sociální oblasti*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí. On-line: <http://www.skok.biz/index.php?ap=ebulletin&ap2=8>